№ 146. Piątek 27. Czerwca 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. Namiestnictwo nadało opróżnioną przy głównej szkole w Przemyślu posadę nauczyciela w drodze awansu nauczycielowi przy tej szkole *Szczepanowi Dobrzańskiemu*; na jego miejsce posunęło nauczyciela przy tej samej głównej szkole *Franciszka Haralewicza*, a opróżnioną po nim posadę nadało nauczycielowi przy głównej szkole w Gorlicach *Julianowi Skwirzyńskiemu*.

Lwów, 12. czerwca 1862.

Wiedeń, 25. czerwca. Dnia wczorajszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XIX. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 37. Rozporządzenie ministerstwa spraw zewnętrznych, tudzież ministeryów stanu, handlu, policyi i wojny z 1. czerwca 1862, ważne w całem państwie, względem zniesienia przymusowego wizowania paszportów w ambasadach na mocy konwencyi zawartej między c. k. austryackim rządem a król. rządami Prus, Saxonii, Wirtembergu i Holandyi.

Nr. 38. Rozporządzenie ministerstwa handlu i rolnictwa z 14go czerwca 1862, ważne we wszystkich krajach koronnych, z wyjaśnieniem przepisów powszechnej ustawy górniczej co do zakładania wolnych kopalni, tudzież nadawania i łączenia gruntów kopalnianych.

Nr. 39. Dekret ministerstwa finansów z 18. czerwca 1862, ważny we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Lombardo-weneckiego królestwa, względem nowej emisyi drobnych pieniędzy papierowych na dziesięć centów.

Telegramy.

Drezno, 24. czerwca. Dnia dzisiejszego izba pierwsza przy ostatecznem głosowaniu przyzwoliła jednogłośnie na traktat z Francyą, zgodnie z uchwałą izby drugiej.

Kassel, 24. czerwca. Mówią, że jenerał Bardeleben został wybrany do wręczenia Królowi pruskiemu własnoręcznego pisma Elektora, którego celem jest odnowić stosunki dyplomatyczne.

Trzebinia, 23go czerwca. Wczoraj po południu Derwisz Basza z wojskiem wzmocnionem przybył z Bilich do Banjani, aby jak się zdaje wtargnąć znowu do Montenegro.

Kopenhaga, 23. czerwca. 12 batalionów piechoty, 3 pułki jazdy, pułk artyleryi i oddział inżynieryi, razem 8000 żołnierza ma zebrać się w miesiącu wrześniu w twierdzy Danevirke.

Zemuń, 23. czerwca (telegr. *Tem. Ztg.*) Cesarz turecki wyprawił Achmeta Baszę jako komisarza Porty do załatwienia na drodze dyplomatycznej zamieszek w Belgradzie. Minął on już Orsowę, i lada chwila w towarzystwie dwóch Baszów do twierdzy w Belgradzie przybędzie. Rabunek aż do ogłoszenia sądu doraźnego dał się uczuć dotkliwie. Zabierano własność tak krajowców jak cudzoziemców. Zapowiadają, że układy będą dla Serbii pomyślne. Do *Presse* drogą telegraficzną donoszą, że komunikacya między Belgradem a Zemuniem jest znowu przywrócona.

Przegląd polityczny.

Lwów, 26. czerwca. Izba deputowanych rady państwa, pragnąc przyspieszyć załatwienie spraw finansowych, miewa teraz posiedzenia niemal codziennie. I tak było we wtorek, 24. b. m. drugie już posiedzenie w tym tygodniu, na którem toczyła się dalsza debata nad budżetem oddziału naukowego ministerstwa stanu. Zabierało głos jeszcze kilku mowców, między tymi Demel za podwyższeniem płacy nauczycieli gimnazyalnych; Eder za utworzeniem uniwersytetu w Salcburgu; Szabel za postawieniem nauczycieli szkół realnych na równi z gimnazyalnymi, i za przywróceniem uniwersytetu w Ołomuńcu; a Thoman za przywróceniem medyczno-chirurgicznego zakładu w Lublanie. Wreszcie przystąpiono do głosowania i izba wotowała cały budżet oddziału naukowego w sumie 2,710 241 zł. wal. austr.

W kilku dziennikach krążyła temi dniami pogłoska, jakoby Król portugalski starał się o rękę jednej z księżniczek naszej najdostojniejszej rodziny cesarskiej. Wieść ta jednakże okazała się płonną, i półurzędowa *Donau Ztg.* zbija ją dziś stanowczo.

Tyle z wiadomości krajowych. Ze spraw zagranicznych zasługuje przedewszystkiem na wzmiankę pomyślniejszy nad spodziewanie zwrot sprawy serbskiej. Jak bowiem donoszą dzisiejsze telegramy, nietylko otrzymała Austrya słuszne zadośćuczynienie za morderstwo popełnione na jej sługach pocztowych, gdyż głównych sprawców tej zbrodni ukarał śmiercią sąd doraźny, ale nadto wysłał teraz Sułtan turecki Achmeta Baszę jako komisarza Porty dla załatwienia zaburzeń belgradzkich w drodze dyplomatycznej. Także dzięki energicznym rozporządzeniom rządu serbskiego, ma być już przywrócona komunikacya między Belgradem i Zemuniem, i być może, że wkrótce już przyniesie telegram wiadomość o zupełnem uchyleniu niebezpieczeństwa przepowiadanej wojny między Serbią i Portą otomańską. Nierównie groźniejsze natomiast są wiadomości z drugiej kończyny Sławiańszczyzny tureckiej. Dnia 23. czerwca bowiem, jak donosi telegram z Trzebinii, wyruszył Derwisz Basza z wzmocnionym korpusem swoim z Bileku do Banjani, i to jak się domyślają, dla powtórnego wkroczenia do Montenegru. W takim razie możnaby wnosić, że wszelkie rokowania mocarstw opiekuńczych względem pojednania Czernogóry z Portą były bezskuteczne, i że rząd turecki dla tego tylko okazuje się tak skłonnym do przejednania w Serbii, ażeby mógł tem swobodniej przeprowadzać dalej plany swoje względem Montenegru.

Spór honorowy między Prusami i Elektoratem heskim, który w swoim czasie narobił tyle wrzawy w Niemczech, że się aż zanosiło na wkroczenie armii pruskiej do Hesyi, został już prawie załatwiony teraz z utworzeniem nowego gabinetu w Kassel. Gdy bowiem — powiada najnowsza *Sternzeitung* — nadeszła do Berlina wiadomość o programie nowego ministeryum w Kassel w sprawie konstytucyi z r. 1831 i ustawy wyborczej z r. 1849, odwołany został tymczasowo rozkaz względem ściągania wojsk z zastrzeżeniem jednak dalszych postanowień na przypadek, jeźliby ministeryum heskie nie dopełniło swojego przyrzeczenia. Zaś najnowszy telegram z Kassel dodaje jeszcze do tego, że również Elektor heski radby odnowić teraz stosunki dyplomatyczne z Prusami, i że tę misyę ma otrzymać jenerał Bardeleben z własnoręcznym listem Elektora do Króla Pruskiego.

Do Turynu miała już nadejść urzędowa wiadomość uznania nowego Królestwa włoskiego ze strony Rosyi. Tak przynajmniej zapewnia włoski dziennik *Opinione*; a wziąwszy na uwagę, jak usilnie o to starała się Francya w ostatnich czasach, łatwo być może, że budząca się teraz kwestya oryentalna skłoniła istotnie Rosyę do spełnienia życzeń mocarstwa, które bez wątpienia wywierać będzie przeważny wpływ na rozstrzygnienie losów oryentu. Prócz tego mamy jeszcze te nowiny z Turynu, że okupacya francuzka w państwie kościelnem ma być w krótce ograniczona tylko na samo miasto Rzym, co margrabia Lavalette miał już zapowiedzieć kuryi rzymskiej; i że wieść o usunięciu się Garibaldego z prezydentury w stowarzyszeniu emancypacyi okazała się bezzasadną.

Francuzkie ciało prawodawcze obraduje ciągle jeszcze nad budżetem, i na ostatniem posiedzeniu swojem odrzuciło projekt względem nałożenia podatku na konie zbytkowe i powozy. Zresztą zajmuje się dziennikarstwo francuzkie zawsze jeszcze przeważnie sprawą meksykańską, która podług najświeższych doniesień z Meksyku miała wziąć cokolwiek pomyślniejszy obrót dla Francyi. I tak zapewnia *Patrie*, że wiceadmirał Jurien powróci niebawem do Meksyku w ważnej misyi, i że jenerał Lorencez obsadził 14. b. m. Amazoc; a *Monitor* z 24. b. m. utrzymuje powołując się na doniesienia z Washingtonu z 9. b. m., że pogłoska o ustąpieniu Francuzów do Vera-Cruz była fałszywa.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 25. czerwca. (Sprostowanie.) *Donau Ztg.* pisze: Dzienniki donosiły o układach względem związku między Królem portugalskim a jedną z księżniczek naszego domu cesar-

skiego. Możemy upewnić, że układy takie zupełnie miejsca nie miały.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 24. czerwca.)

Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych ciągły się dalej rozprawy nad rubryką oświecenie publiczne w ministeryum stanu. Dep. Liubisa wnosi, ażeby i gimnazyum w Raguzie odebrane zostało Jezuitom. Demel wnosi sposób postępowania przy podwyższeniu pensyj nauczycielom gimnazyalnym. Opat Eder żąda, ażeby izba wyraziła życzenie, iż ministeryum założy uniwersytet w Salcburgu. Szabel mówi za podniesieniem szkół realnych, i wnosi, ażeby nauczyciele w szkołach realnych zrównani byli co do rangi i płacy z nauczycielami gimnazyalnymi, następnie wnosi, ażeby pensye nauczycieli w szkołach pośrednich i akademiach technicznych podwyższone i już w budżecie na rok 1863 fundusze tymczasowe ku temu wskazane, zaś w roku 1864 zupełna reorganizacya ich przygotowaną została. Mowca mówi jeszcze o zniesieniu wszechnicy w Ołomuńcu, wnosząc jej reaktywowanie. Dep. Herbst mówi przeciwko wnioskom wydziału.

Schindler twierdzi, iż na wszechnicy wiedeńskiej jeden profesor z zupełną pensyą przez kilka lat na urlopie zostawał, wnosi przeto, ażeby pozycya ta wykreślona została. Deszman przemawia przeciwko wczorajszemu wnioskowi Tomana. Inny zaś wniosek Tomana o przywrócenie zakładu medyczno-chirurgicznego w Lublanie znajduje poparcie. Przed uchwalonem już zamknięciem rozprawy przemówił jeszcze dep. Kromer, powstając przeciwko jednostronnym dążeniom narodowym na polu naukowem; Toman zaś odpiera zarzuty Deszmana i Kromera przy ciągłej niespokojności w izbie. Po resumcyi rozpraw przez referenta dep. Brinz, i dłuższej przemowie Jego ex. p. ministra stanu, izba wnioski wydziału większością głosów przyjęła. Również przyjęła wniosek dep. Cupra o wykonanie najwyższego patentu z d. 17. kwietnia 1856 względem składania egzaminów przez nauczycieli gimnazyalnych, tudzież wniosek wydziału, i odebranie jezuitom gimnazyum w Feldkirchen z tym dodatkowym wnioskiem Liubisy, ażeby i gimnazyum w Dubrowniku (Ragusa) jezuitom odebrane zostało.

Następnie izba na wniosek wydziału przyznała sumę 16.959 reńskich na potrzeby instytutu nauk i sztuk w królestwie lombardzko-weneckiem; równie jak pozycye „akademie sztuk pięknych" w Wiedniu i Wenecyi.

Co do pozycyi „stypendya i dodatki do celów naukowych" wydział proponuje sumę 60.933 reńskich, a prócz tego sumę 10.000 reńskich na stypendya dla ubogich lecz utalentowanych artystów ze wszystkich krajów koronnych.

Jego ex. p. minister Schmerling zwraca uwagę izby, iż pozycya ta 10.000 reńskich w r. 1862 dla spóźnionej pory roku, już użytą byćby nie mogła; poczem izba projekt wydziału względem subwencyi 10 000 reńskich uchyliła, wszystkie zaś pozycye odnoszące się do rubryki „stypendya i dodatki, do celów naukowych" w ilości ogólnej 269.100 reńskich przyjęła.

Następnie izba przyjęła stypendya i dotacye przekazane kasie ogólnej kameralnej Austryi poniżej Anizy w ilości 84,152 reńskich, w której to sumie objęte są stypendya akademii wojskowej w Wiener-Neustadt należące właściwie do budżetu ministeryum wojny. Po czem posiedzenie zamknięto i do następnego czwartku godziny 10. rannej odroczone zostało.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z d. 17. czerwca.)

W izbie wyższej Earl Granville wzruszonym głosem zawiadamia członków o śmierci lorda Canninga. Bolesnym jest to dla mnie obowiązkiem, mówi, zawiadomić izbę o śmierci jednego z najznakomitszych jej członków. Lord Canning, mąż wielki, prawy i wielkiego umysłu, rozstał się z tym światem. Przy pomocy boskiej Opatrzności i wysokich zdolności dyplomatycznych wspierał on Monarchinię i ojczyznę. Życie własne i życie osoby, które droższe dla niego było, jak własne, poświęcał w tym zamiarze.

Lord Brougham poświęca także kilka słów pamięci zmarłego, i utrzymuje, że każdy przyzna bezstronnie, że zdolności i cnoty lorda Canninga wyższe były, jak wszystkich tych, co kiedykolwiek Królowej służyli.

Francya.

Paryż, 22. czerwca. (Powrót biskupów.) Powrót biskupów z Rzymu stał się w wielu miastach francuskich powodem manifestacyi na cześć Papieża. W Tuluzie, w Nimes, w Rennes manifestacye te wyraźnie ten miały charakter. W Rennes prefekt kazał zamknąć bramy do dworca drogi żelaznej za przybyciem Arcybiskupa. Publiczność obległa więc dworzec przed bramami, jak tylko Arcybiskup się pokazał, przyjęto go z okrzykami niech żyje Arcybiskup! niech żyje Papież! niech żyje Franciszek II.! Z drugiej zaś strony wołano niech żyje Cesarz! niech żyje Garibaldi! Za przybyciem do arcybiskupiego pałacu ponowiły się okrzyki i demonstracye; a agitacya po ulicach trwała aż do póżnej nocy.

(Sprawa mexykańska.) Według dziennika *Le Temps* nowo mianowany dowódzca siły zbrojnej w Mexyku jen. Forey będzie miał bardzo obszerne pełnomocnictwo, a chociaż p. Dubois de Saligny zostanie jak dotąd dyplomatycznym reprezentantem Francyi, to jednak jen. Forey będzie podporządkowany. *Patrie* i *Presse* donoszą, że jenerał Forey sztab swój już zorganizował. Według ostatniej depeszy z Vera Cruz z dnia 20. maja jen. Douai połączył się już z głównym korpusem pod jen. Lorencez, który jednak dotąd naprzód nie postąpił.

Dziennik *Patrie* pisze, że według umowy zawartej między Tomaszem Corwin. reprezentantem Stanów zjednoczonych północnej Ameryki a jenerałem Juarez Stany zjednoczone pożyczyć mają rządowi mexykańskiemu sumę 10 milionów dolarów. P. Wyke, pełnomocnik angielski, zawarował sobie w traktacie pod dniem 8. maja zawartym, iż sumy Anglii dłużne z pożyczki powyższej zapłacone być mają. Gdy jednak rząd angielski dowiedział się, że prezydent Juarez odstąpił Stanom zjednoczonym kilka prowincyj w zastaw z tego powodu konwencyę tę nie ratyfikował, nie chcąc przyczynić się pośrednio do rozbioru Mexyku na korzyść Stanów zjednoczonych.

Włochy.

(Wiadomości bieżące z Rzymu.) Kardynał Wiseman w imieniu swojem i Anglików tak katolickiego jako protestanckiego wyznania ofiarował Królowi Franciszkowi szpadę honorową. O młodej Królowej donoszą, że za radą lekarzy ma udać się do Niemiec do kąpiel.

Dnia 17. b. m. obchodzono w Rzymie 16 rocznicę wstąpienia papieża na tron.

Pan Randall, minister rezydent Stanów zjednoczonych w Rzymie, miał zaszczyt wręczyć Ojcu św. na osobnej audyencyi pismo uwierzytelniające.

Jenerał Montebello nowy dowódca francuskiej armii okupacyjnej w Rzymie przybył tam 20. b. m.

Niemce.

(Izby pruskie.) W komisyi budżetowej sejmu pruskiego złożono następujący wniosek Hagena; „ażeby komisya wezwać zechciała rząd 1. o wykazanie przekroczeń w etatach wydatkowych 2. o wykazanie innych nadzwyczajnych wydatków, na które budżet pokrycia nie obmyślił. Wykazy te zechce rząd złożyć corocznie po zamknięciu rachunków izbie deputowanych, gwoli dodatkowego ich przyjęcia.

Minister skarbu oświadczył, iż rząd wnioskowi Hagena sprzeciwiać się nie będzie.

Izba panów przyjęła zmiany zaprowadzone w prawie o odpowiedzialności ministrów.

Rosya i Królestwo Polskie.

Warszawa, 21 czerwca. (Cywilne równouprawnienie żydów.) *Gazeta Warszawska* ogłasza następujący ukaz:

Z Bożej łaski My Aleksander II, Cesarz i samowładzca wszech Rosyi, Król polski, wielki książę finlandzki, etc. etc. etc.

Biorąc na uwagę, że dekret Króla saskiego księcia warszawskiego z d. 19. listopada 1808, zawieszający żydów naszego Królestwa Polskiego, aż do dalszej decyzyi rządu, w nabywaniu dóbr nieruchomych, tudzież art. 16 księgi 1ej kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego i inne urządzenia, przez które żydzi poddani Królestwa Polskiego, w używaniu niektórych praw cywilnych są ograniczeni lub wyjątkowym przepisom poddani, zostają w związku z dekretem Króla saskiego z d. 17. października 1808, mocą którego mieszkańcy w teraźniejszem Królestwie Polskiem osiedli, wyznający religię Mojżesza, w używaniu praw politycznych zostali zawieszeni, a wszystkie te rozporządzenia nie odpowiadają ogólnym zasadom obowiązującego w Królestwie naszem prawodawstwa, oraz duchowi ukazu naszego z dnia 24. maja (5. czerwca) 1861 w przedmiocie wyborów do rad powiatowych, miejskich i gubernialnych, który wszystkich poddanych naszego Królestwa Polskiego, bez różnicy stanu i wyznania, piszących i czytających po polsku umiejących, do wyborów na członków rad pomienionych dopuścił; zważywszy dalej, że ze zniesieniem pańszczyzny, ustanie jeden z powodów zakazania żydom nabywania dóbr ziemskich, a którym jest ten: iżby oni zwierzchnictwa dominialnego nad ludem chrześciańskim, opierającego się na stosunku pańszczyzny, nie dostępowali; zważywszy, że przepisy ograniczające żydów co do możności zamieszkiwania w niektórych miejscach, zmiany wymagają; zważywszy z drugiej strony, że żydzi za przypuszczeniem ich do dobrodziejstw powszechnego prawa krajowego, powinni w czynnościach życia cywilnego zaniechać używania języka i pisma osobnego; zważywszy nakoniec, że inne również urządzenia szczegółowe, dotyczące żydów w Królestwie Polskiem, tak pod względem prawa zajmowania się rzemiosłami, przemysłem i handlem, jak i co do podatków oddzielnych, tę cześć mieszkańców kraju dotykających, potrzebują przejrzenia i zastósowania do obecnego stanu prawodawstwa w Królestwie Polskiem, po wysłuchaniu rady stanu, na przedstawienie p. o. namiestnika naszego w Królestwie Polskiem, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Zaprowadzone dekretem Króla saskiego księcia warszawskiego z d. 19. listopada 1808 zawieszenie żydów poddanych naszego Królestwa Polskiego w wolności kupowania na własność dóbr ziemskich nieruchomych, uchyla się, z następującemi jedynie zastrzeżeniami:

a) że w nabytych przez siebie dobrach, nie mogą do lat 10 od ogłoszenia niniejszego ukazu, sprawować urzędu wójta gminy

lub zastępcy tegoż, na które to urzędy, wybór i nominacyę z osób wyznania chrześciańskiego, na przedstawienie właściciela dóbr, władza rządowa dopełniać będzie, koszta zaś utrzymania wójta gminy, w określonych przepisami granicach, właściciel ponosić winien;

b) że osady rolne pańszczyzniane, pod ukaz z r. 1846 podpadające, nie mogą być nabywane przez żydów od posiadających je osadników, dopóki robocizna przymusowa, z tych osad należna, czynszem wieczystem zastąpiona nie zostanie;

c) że prawo kollacyi i prezentowania beneficyów kościelnych, w dobrach przez żydów nabytych, o ileby prawo to wraz z dobrami na rzecz ich przechodzić miało, do rządu należeć będzie, co wszakże nie uwalnia starozakonnego nabywcę dóbr od obowiązku z tytułu dziedzictwa dóbr łącznie z współparafianami, w odpowiednim do ogólnych, obowiązujących w tej mierze przepisów, stosunku, przykładania się do składek na utrzymanie kościoła, zabudowań plebańskich, cmentarzy i t. p.;

d) że co do wykonywania propinacyi i wyszynku trunku w dobrach żydzi nabywający dobra ziemskie, stosować się mają ściśle do obowiązujących obecnie przepisów.

Art. 2. Ograniczenia i zakazy co do możności zamieszkiwania żydów w miastach lub niektórych ich częściach, oraz wsiach, z jakichbądź tytułów, przywilejów lub urządzeń wypływające, jak niemniej w pasie granicznym 21 wiorstowym, niniejszym uchylają się.

Art. 3. W miastach wszelkich Królestwa, żydzi nabywać mogą na własność, pod jakimbądź prawnym tytułem, domy i wszelkie inne nieruchomości. Przeciwne temu ograniczenia i zakazy, z postanowienia Królewskiego z d. 19. (31.) lipca 1821 i innych wynikające, uchylają się.

Art. 4. Żydzi poddani Królestwa Polskiego, na równi z innymi mieszkańcami, mogą być świadkami wiarogodnymi przy wszystkich aktach notaryalnych i aktach stanu cywilnego, o ile znajdują się w warunkach przepisanych ogólnemi prawami.

Art. 5. Nie będzie także odtąd w sprawach kryminalnych czyniona różnica pomiędzy zeznaniami chrześcian a żydów i dla tego rozporządzenia §. 335 w ustępie 7, tudzież §. 357 w ustępie 8mym obowiązującej dotąd ordynacyi kryminalnej pruskiej, niniejszem uchylają się.

Art. 6. W miejsce teraźniejszej formy przysięgi dla żydów, używanej przy świadczeniu w sprawach cywilnych i kryminalnych, niemniej w przysięgach deferowanej, z urzędu naznaczonej i przy inwentarzach, ustanawia się forma przysięgi dla żydów w osnowie do ukazu niniejszego dołączonej.

Art. 7. Od ogłoszenia niniejszego ukazu, żadne czynności cywilne lub handlowe piśmienne. jako to: testamenta, umowy, zobowiązania, obligi, weksle, rachunki, księgi i korrespondencye handlowe, oraz inne jakiebądź akta i dokumenta, nie będą mogły być spisywane lub podpisywane w języku hebrajskim lub żydowsko-niemieckim, ani w jakimbądź języku pismem hebrajskiem, a to pod nieważnością aktu samem przez się prawem.

Art. 8. Radzie administracyjnej naszego Królestwa Polskiego polecamy zarządzić władzom do których to należy, przejrzenie przepisów w Królestwie Polskiem dotąd obowiązujących co do żydów, pod względem wolności prowadzenia rzemiosł, handlu i przemysłu, tudzież co się dotycze podatków szczególnych, na tę cześć ludności oddzielnie nałożonych. Rada administracyjna zaprojektuje nam zmiany, jakieby w tej mierze, ze względu na obecne prawodawstwo w Królestwie, oraz na potrzebę skarbu Królestwa, stopniowo zaprowadzić wypadało.

Art. 9. Wykonanie niniejszego ukazu, który w Dzienniku praw zamieszczony być ma, radzie administracyjnej naszego Królestwa Polskiego polecamy.

Dan w Carskiem Siele, d. 24. maja (5. czerwca) 1862 r.

(podpisano) *Alexander.*

przez Cesarza i Króla,

minister sekretarz stanu, J. Tymowski.

Księstwa Naddunajskie.

(Stan rzeczy w Belgradzie.) W Belgradzie nastąpił stan przechodowy, którego ani wojną, ani pokojem nazwać nie można. Do *Oest. Ztg.* donoszą z Zemunia pod d. 22. b. m., że zawieszenie broni przedłużone aż do zapowiedzianego przybycia komisarza wys. Porty, i że spór jak się zdaje pomyślnie załatwionym będzie. W Belgradzie, jak do *Wanderera* pod d. 20. b. m. stamtąd donoszą, stoi pod bronią bez wyjątku każdy, kto ją tylko podźwignie. Belgrad jest w stanie oblężenia. Wszystko podlega ministeryum wojny. Dnia 16. b. m. pod gwarancyą wszystkich konzulów zawartą została między Baszą, a rządem serbskim pisemna umowa, że straż z niezajętej Stambul-Kapie, i policya turecka ustąpią do twierdzy. To przyszło do skutku, poczem nastąpił spokój. Książe Michał ma żądać, aby Turcy opuścili twierdzę. W Belgradzie i jego okolicy stoi pod bronią około 20.000 Serbów.

Turcya.

(Kwestya defraudacyj celnych.) Ciało dyplomatyczne w Stambule odpowiedziało na memoryał Porty w przedmiocie defraudacyj celnych popełnionych w imieniu konzulów niektórych europejskich, i uznało potrzebę uregulowania tej kwestyi. Dla zachowania jednak powagi konzulatów, paki z towarami rewidowane być mają w mieszkaniu konzulów przez celników tureckich. To jednak nie stosuje się w cale do konzulów jeneralnych, którzy jak dawniej wszelki przesyłki bez rewizyi odbierać mają, ale jedynie do konzulów i wicekonzulów. Prócz tego miany będzie wzgląd na różnicę między ajentami konzularnemi, którzy handel prowadzą a temi co handel nie prowadzą. Zdaje się, iż rzecz ta w tym duchu uregulowana będzie.

(Korsarstwo. — Stan rzeczy w Syryi.) Do *Allg. Ztg.* donoszą z Konstantynopola pod d. 12. b. m., że na wodach Archipelagu grasują znowu korsarze. Ze wszystkich także prowincyj tureckich nadchodzą żażalenia, że odkąd je wojska regularne opuściły, drogi stały się wielce niepewne, a tu i owdzie jak w Syryi, napady band rozbójniczych przybierają charakter religijny lub polityczny. Beduini z Mezopotamii i Iraku zapędzają się po Mossul i Bagdad. Osławiony bandyta Bkhetan, przestał nareszcie być niebezpiecznym. W bójce z innym Arabem ciężko raniony, został przez jednego z towarzyszy wydany Adze, który już dawno miał polecenie schwytać bandytę. Aga nocą otoczył namiot w którym Bkhetan spoczywał, kazał umierającemu uciąć głowę, za dostawienie, której otrzymał od seraskiera Damaszku znaczną sumę pieniężną, order i wyższy stopień.

Ameryka.

(Wypadki w Mexyku.) Dziennik rządowy w Jalapie wychodzący zamieścił następujące wiadomości o wypadkach w Mexyku, do dnia 11. maja. Jeńcy francuscy, których do Puebli przyprowadzono, doznają dobrego obchodzenia się, rannych pielęgnują starannie. Dowiedziano się od nich, że jenerał Almonte znajdował się w obozie francuskim, lecz nie miał udziału w ataku na Guadelupe. Jenerał Tapie donosi, że korpus francuski d. 6 maja cofnął się ku swemu obozowi, poczem wojsko mexykańskie wyruszyło ścigając Francuzów. Jenerał Gonzales Ortega przyprowadził do Mexyka wojska pod swoim rozkazem będące i spodziewać się można, że inni gubernatorowie pójdą za jego przykładem. Jenerał komendant w Puebli przesłuchał trzech jeńców francuskich; powiadają oni, iż przy odpływie z Francyi zapewniono ich, że walki w cale nie będzie i że obecność ich wystarczy do uspokojenia kraju. Z resztą mówili, iż mało tylko Mexykanów znajduje się w obozie francuskim. Rannych Francuzów umieszczono w szpitalu św. Piotra, gdzie ich starannie pielęgnują. Obcy jeden odwiedzał ich w szpitalu i zostawił im 20 piastrów i bieliznę, ofiarując zarazem usługi swe, gdyby były potrzebne.

Do dziennika hiszpańskiego *El Constitutionel* piszą z Mexyku d. 12. maja: Francuzi od trzech dni cofnęli się do obozu w Amazoc i nie zdaje się azeby przed nadejściem posiłków pod jenerałem Douai, kroki zaczepne rozpocząć mogli. Gerille mexykańskie usiłują zabrać wozy bagażowe francuskie.

Dziennik *Espana militar* sądzi, że Francuzi cofnęli się aż pod Veracruz i tam się oszańcowali. Z resztą nie grozi im żadne niebezpieczeństwo, bo 1000 ludzi sukursu złączyło się już z nimi. Według ostatnich doniesień z Veracruz z d. 20. maja jenerał Douai połączył się już z korpusem ekspedycyjnym, wojsko dotąd jednak naprzód nie postąpiło.

Ostatnie wiadomości.

Kassel, 24. czerwca. (Wieczorem). Jenerał porucznik Haynau udał się dziś przedpołudniem w nadzwyczajnej misyi do Wiednia, a jenerał major Bardeleben dziś w południe do Berlina.

Nowy York, 14. czerwca. Minister marynarki zaproponował założyć warstat do budowy okrętów pancernych w dolinie Mississippi. Wojska konfederacyi w Charlestown otrzymały posiłki w sile 30.000 żołnierza. Francuzi ustąpili do Orizaby. Pod Orizabą walczyły ze sobą stronnictwa liberalne i reakcyjne. Francuzi wspierali stronnictwo reakcyjne. Obiedwie strony przypisują sobie zwycięztwo.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 26. czerwca. Od 23. do 26. b. m. przypędzono do Lwowa 1353 sztuk bydła rzeźnego, z tych 20 wołów z Dawidowa, 73 z Sokołowa i 92 z Czerniowiec, razem 185 sztuk sprzedanych na potrzeb miasta. Za woła, mogącego ważyć 325 ℔ mięsa i 46 ℔ łoju płacono 80 zł.; sztuka zaś, którą szacowano na 470 ℔ mięsa i 80 ℔ łoju, kosztowała 132 zł. 50 c. Reszta spędu w liczbie 1168 wołów miała odejść dalej koleją żelazną.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dzieduszycki Stan., z Gwoździca.

Hotel angielski: Łukasiewicz Antoni, z Bukowiny. — Witosławski Józef, z Żędowic.

Zajazd Kiernickiego: Hillenbrand Edw., c. k. przeł. powiat., z Kołomyi. — Kęski Jan, z Wierzbiąża.

Zajazd Leszczyńskiego: Żebrowski Karol, z Tworylny.
Do domu zajezdnego nr. 179¾: Br. Brückmann Ks., z Hołhocza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. czerwca.

PP. Rutkowski Roman, c. k. podporucznik. — Pruszyński Józef, do Pomorzan. — Bosy Baz. i Negry S., do Marienbadu. — Rulikowski Stan., do Krakowa. — Komarnicki Bol., do Sasowa. — Żurakowski Aug., do Horbacza. — Malczewski Stan., do Cześnik. — Tysarski Felix, do Martynowa starego. — Trzciński Józef, do Żyrawy. — Hr. Ledochowski Aug., na Podole. — Zawadzki Stan., do Turki. — Skrzyński Ks., do Chodorowa. — Malczewski Miecz., do Zimnejwody. — Wolański Wład., do Rzepnicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. czerwca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	324.29	+ 11.0	78 1	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.29	+ 12.6	67.1	półn.-zach.	„	deszcz
10. god. wiecz.	324 82	+ 10.4	81.4	zachodni	„	pochmurno

Ilość deszczu 1.‴ 26.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej ostatnie przedstawienie w kursie letnim: **„Wiśliczanki“**, opera w 3 aktach.

Jutro na scenie niem. na korzyść pierwszego komika i reżyszera M. Baumanna: **„Diabeł aktorem“**, komedya w 2ch oddziałach.

Kurs lwowski.

Dnia 26 czerwca.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr	6	—	6	8
Dukat cesarski	„ „	6	2	6	9
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	40	10	54
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	98	2	1
Talar pruski	„ „	1	89	1	91
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „			—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	83	79	63
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	88	83	63
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	60	71	35
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	50	83	20
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	226	—	227	75

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 26 czerwca

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82 50. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 35; po 4½% za 100 zł —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 831.—. Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 220 50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 127 40. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. menniczne 6.08 dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 125 50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 24 czerwca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66.25	66.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82 90	83 —
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 80	82 90
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—.—
Metaliki po 5%	70 30	70 40
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 40	70 60
dtto. „ 4½%	62.50	63 —
dtto. „ 4%	55 50	55 75
dtto. „ 3%	41 25	41 50
dtto. „ 2½%	35 50	36.50
dtto. „ 1%	14 —	14 15
Przez. do wylos. z r. 1839	127 —	127 50
„ 1854	92 75	93.—
„ 1860	92.50	93 —
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	97 50	98.—
Renty Como po 42 Lr. aus.	16.75	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68.—	69.—
„ 4½%	62.—	62 50
„ 4%	55.—	55.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.—	48.50
„ 3%	—.—	48.—
„ 2½%	47.—	47.50
„ 2¼%	40.—	41 50
„ 2%	35 —	36.—
„ 1¾%	31.—	32.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	68.—	69 —
„ 4½%	62 —	62 50
„ 4%	55.—	55 50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	87 —	88.—
Wyż. Aust. i Salb.	87.—	87 50
Czech	87.50	88 50
Morawii	91.—	91 50
Szląska	88.50	89 —
Styryi	88.—	88 50
Tyrolu	95.—	96 —
Kar., Krainy. i Wyb.	86.50	88 50
Węgier	71.80	72 25

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	71.—	71.50
Kroacyi i Slawonii	72 50	73.—
Galicyi	70.75	71.25
Siedmiogr. i Bukow	70 50	71.—
Lom.-wen. poż. z r. 1850	95 —	96 —
Dług Tyrolu po 5%	68. —	69.—
„ 4%	55.—	55.50
„ 3½%	47.—	47.50
Dług Salcburga „ 3%	41.50	42.—
„ 2½%	35.—	36.
Dług Krainy „ 2%	28.—	29.—
„ 1¾%	25.—	26.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	833	835
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	217 80	218 —
Niż.-austr. tow. eskont. po 500 zł.	627	629
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2035	2037.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	255.50	256.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157 —	157.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	126.50	127.
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	285 —	286 —
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 180 zł. (90%)	226.50	227.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	45.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	104.—	106.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	—.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	184.—	185 —
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	164
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	434	435.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	—.—	235 —
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	398 —	400
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	393 —	400
Towarz. austr. Tow. gaz. po 500 zł. m. k.	210	215

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 —	104 50
10 „ 5%	101 50	102 —
przeznacz. do los. po 5%	91 —	91 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	86.	86 25
Gal. Tow. kred. po 4%	79.25	80. —

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 25	97.50
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	100 50	101 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.—	136
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	134	135 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93 50	93 75
Kol. Gloggn. za 100 zł.	84.—	—.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97 50	98.—
Lloyda za 100 zł.	90.	91.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	133 40	133 60
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 —	95 —
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	121.	122.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.—	37.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	97.	98 —
Salma „ 40 „ „	39 50	40 —
Palffego „ 40 „ „	38 —	38 75
Clarego „ 40 „ „	36 75	37.—
St. Genois „ 40 „ „	38 —	38 25
Windischgrätza 20 zł. „	22 75	23 —
Waldsteina 20 „ „	25.—	25 50
Keglevicha 10 „ „	15 —	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	107.30	107 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	107 40	107 60
Genua za 100 lir. pi m.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	95 20	95.40
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liworna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	127.80	127.80
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	50.50	50 55
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.10	6.11
dtto. pełnej wagi	6.10	6.11
Korona	17.50	17.55
20frankówka	10.20	10.21
Rosyjski impery.	10.50	10.52
Talar związkowy	1.90	1.90½
Srebro	126. —	126 25
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Pożar.) Dnia 12. b. m. powstał z niewiadomej dotąd przyczyny pożar na folwarku dworskim w **Kobylnicy**, w obwodzie żółkiewskim, i zgorzało 3 stajnie, 3 stodoły, 1 szopa i 1 szpichlerz z zasobem zboża, między tem samego owsa 150 korcy; w szopie spaliły się także wszystkie sprzęty gospodarskie i kilka wozów. Stratę obliczono pobieżnie na 5000 zł. w. a.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 10. b. m. w południe utonęła w **Szczutkowie** w obwodzie żółkiewskim, 16letnia dziewka Kaśka G. Kąpiąc się w tamtejszym potoku zwanym Lubaczówka, wpadła w wir, i pomimo niezwłocznej pomocy nie zdołano jej wyratować.

(Belgrad.) Stolica Księstwa serbskiego Belgrad, Alba Gracca, ów starożytny bulwark węgierski, świadek tylu zapasów cywilizacyi z barbarzyństwem, podnosi czoło okazale między dwiema rzekami, Dunajem i Sawą. Niezdobyty zamek na samym szczycie skały nad Sawą, meczety i minarety śnieżne białe, zielone ogrody, malownicze zwaliska i ciemne piramidy cyprysów — wszystko to razem nadaje miastu, posiadającemu do 30.000 ludności, pozór życia. Kwiecista równina Sremu oddziela mury i wały fortecy Belgradzkiej od miasta; fortecą jest w ręku Turków. Po za miastem piętrzą się amfiteatralnie wzgórza, po nad któremi dominuje na siwem tle niebios tajemnicza Awala, szczyt wzgórzysty, otoczony w serbskich starożytnych powieściach mnóstwem mistycznych wspomnień, poetycznych gawęd i historycznych opowieści. Po przeciwnej stronie, z po za gęstej ściany zielonych topoli i akacyi wyzierają kopuły i czerwone dachy Semlina, strzegącego ujścia Sawy do Dunaju, a dalej nad nim, na wzgórku, poczerniałe gruzy zamku, gdzie zakończył sławny żywot Janko Sybinianin, jeden z ulubionych bohaterów serbskich pieśni, więcej nam znany pod książkowem nazwiskiem Jana Huniada. Poniżej ciągnie się przedmieście zwane Cyganką, zamieszkałe przez samych cyganów. Ogólna ludność Semlina wynosi do 13.000. Mieszkańcy składają się z różnych plemion: Serbi, Kroaci, Niemcy, Ormianie, Wołochy, Grecy, Żydzi i Turcy, tworzą mięszaninę, a języki ich dają obraz wieży Babel. Przy tylu sprzecznych żywiołach miasto przedstawia pozór brudny i zaniedbany i małe okazuje ślady cywilizacyi europejskiej. Za to panuje tu wielki ruch handlowy, flisy bowiem przybywający Dunajem albo Sawą, pozostawiają tu statki i sprzedają ładunek. Kwarantanna tutejsza zasługuje na uwagę pod względem wewnętrznego urządzenia i zaprowadzonych ostrożności.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.